



BOG

TOVE DITLEVSEN VAR MIN MORMOR (/BOEGER/TOVE-DITLEVSEN-VAR-MIN-MORMOR-EN-FAMILIEHISTORIE-OM-SKAM-SKAEBNE-OG-TILGIVELSE)

Af Lise Munk Thygesen (/forfattere/lise-munk-thygesen) (2023)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-)

BASIS%3A136269836&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/tove-ditlevsen-var-min-mormor-en-familiehistorie-om-skam-skaebne-og-tilgivelse) for at anmelde

Tove Ditlevsens barnebarn tager sin historie tilbage i bevægende og generøs bog om traumer, tilgivelse og nedarvede mønstre.

TAGS: LISE MUNK THYGESEN (/TAXONOMY/TERM/31263)

ANMELDELSE



06 jul.23



(/users/barbara-rugholm-hessellund)

Af Barbara Rugholm (/users/barbara-rugholm-hessellund)
Redaktør

Tove Ditlevsens barnebarn tager sin historie tilbage i bevægende og generøs bog om traumer, tilgivelse og nedarvede mønstre.

'Tove Ditlevsen var min mormor' med den væsentlige undertitel "En familiehistorie om skam, skæbne og tilgivelse" er en ualmindelig klog og generøs bog om at forstå sit ophav og frigøre sig fra idealiseringer, myter og tanken om, at man skal kunne lide alt for at elske et menneske.

Tove Ditlevsen er med jævne mellemrum på alles læber, og en veritabel kaskade af genudgivelser og biografier holder liv i kunstnermyten. Denne sommer vises biograffilmen 'Toves Værelse' på det store lærred, et kammerspil om hendes stormfulde fjerde ægteskab med Ekstra Bladets chefredaktør Victor Andreasen.

Tove Ditlevsens bøger er for nylig slået igennem i USA, og hun er nok det nærmeste, vi kommer på en litterær rockstjerne herhjemme. Alle kender hende, og mange har et personligt forhold til hendes bøger.

Tove Ditlevsen var også et - om ikke helt almindeligt - menneske, datter, mor og mormor, og det er udgangspunktet for denne bog, som er skrevet af hendes barnebarn. Forfatteren Lise Munk Thygesen er datter af Helle Munk, som var Tove Ditlevsens førstefødte, hun er selv mor til to voksne døtre og fortæller historien om syv generationers kvindeliv og alt det, der er gået i arv – psykisk sygdom, misbrug, overgreb og skilsmisser. Det er en fortælling om kærlighed og savn, som udspringer af et ønske om at forstå og slutte fred med fortiden og gøre op med skam, misbrug og svigt, der har løbet som en rød tråd igennem hendes mødrene historie.

Fra en tidlig alder gjorde Tove Ditlevsen sig tanker om, hvilken mor hun ville være. For alt i verden skulle hendes børn ikke have den fattige barndom, hun selv havde haft med trange kår og en kølig og utilnærmelig mor. Der skulle være hjerterum og højt til loftet. Det er velbeskrevet i hendes erindringsværker, hvor barndommen sammenlignes med en lang og smal kiste, man ikke kan komme ud af. Tove Ditlevsens bøger er en del af grundlaget for denne bog sammen med en lang række interviews og Lise Munk Thygesens egne barndomserindringer om sin mormor. Endelig er bogen baseret på de ringbind, Helle Munk efterlod sig ved sin død i 2008.

Et af ringbindene var påklistret mærkatet: "Hemmeligheder". I mange år stod mapperne urørte, men efter sin mands død og i en moden alder var Lise Munk Thygesen parat og drevet af et velkendt behov for at forstå sin fortid. Hun ville særligt finde ind til forklaringen på det alarmberedskab og de destruktive mønstre, som havde præget familiens kvinder side om side med en ukuelig overlevelsessevne. Det fändenivoldske, antiautoritære, humoren og frihedstrangen på den ene side og bagved skammen, mindreværdet, sorgen og en higen efter omsorg og opmærksomhed. Særligt ville hun forstå sin mor og mormors svigt som mødre for at lukke nogle af de sår, hun var blevet påført og for at stoppe den negative arv:

"Vi har ikke selv valgt det, men arvet det hele, glæde og fortvivlelse, mimik, hår og næser, tankegange og retfærdighedssans, børnefødsler, aborter og barnetab. Vi har arvet begejstringen for bogstaver og ord, farver og konturer, musik og dans, det at svømme i havet og behovet for at gå egne veje. Vi har arvet lykkefølelsen ved at høre vindens susen i trækroneerne. Vi har arvet lyde og hvad de gør ved os. Vi har arvet depressioner, selvmord, hemmeligheder, succeser. Vi har arvet skilsmisser og måder at reagere på, når vi bliver nedgjort. Sygdomsforløb og angst. Vi har arvet stilheden."

Stilheden er forbi, og bogen bringer nyt om forholdet mellem Lise Munks mor, Helle, og Toves fjerde ægte mand, Victor Andreassen. Via psykiatriske journaler og personlige breve i den hemmelige mappe verificeres rygten om, at Helle blev udsat for seksuelle overgreb af Victor i en årrække, fra hun var 15-19 år for herefter at blive sendt til Aarhus for at studere. Lise Munk Thygesen mener ikke, Tove Ditlevsen kendte til omfanget af overgrebene, hvilket den senere tid er blevet diskuteret i medierne. Det er under alle omstændigheder en ubegribelig barsk historie om, hvordan en ung pige blev nedbrudt på kanten af sit voksenliv og om, hvordan overgrebene rakte langt ind i hendes tilværelse og moderskab.

Lise Munk Thygesen tager sin historie tilbage ved at forstå og forklare de mekanismer og dynamikker, der har været på spil hos hendes formødre, men først og fremmest bryder hun en ond spiral af skam, misbrug og fortællinger. Hun har samtidig skrevet en fornem kvinde- og moderskabsfortælling, som vil interessere alle læsere med historisk og psykologisk interesse. Mange vil kunne

spejle sig i bogen, selv om deres mormor ikke var en rockstar, og flere vil nok også få lyst til at dykke ned i Tove Ditlevsens erindringsbøger, når de har vendt en af de sidste sider i bogen med Toves afskedsbrev til sin datter:

"Der vil altid være et savn og et spørgsmål, man må leve videre med, men i mit tilfælde kan svaret dog findes i mine bøger".

BOGDETALJER

